

Každé uzavřené období je příležitostí k zamyšlení. Co vlastně přineslo dvanáct měsíců roku 2007 logistické podpoře v AČR, čím byla daná doba výjimečná, čím úspěšná, co se podařilo či nepodařilo naplnit? Úkoly logistiky počínaje rokem 2008 budou jistě poznamenány 2. etapou reformy ozbrojených sil ČR směřující k dalším kvalitativním změnám postavení naší armády ve společnosti při snížení celkového zdrojového rámce.

V průběhu roku 2007 logistika AČR plnila celou řadu plánovaných i neplánovaných úkolů. V polovině roku 2007 byla vypracovaná souhrnná zpráva o stavu první fáze reformy AČR a byly zpracovány základní teze pro realizaci 2. kroku reformy AČR, která se jistě projeví i v plnění úkolů logistiky v následujícím roce 2008 potažmo i v letech budoucích.

Základním problémem zůstává nedostatek finančních prostředků. Proto k zabezpečení složité cesty od zdrojů do míst spotřeby a k plnění celého spektra požadovaných úkolů je nezbytné hledání a nalezení adekvátního zdrojového rámce. Snižující se rozpočet armády opakovaně kritizuje NATO. Státy Aliance se totiž dohodly, že budou na obranu vydávat dvě procenta svého hrubého domácího produktu (dále HDP).

Výdaje na obranu by podle údajů Ministerstva obrany v ČR měly v roce 2009 představovat 1,39 procenta HDP, o rok později to má být 1,38 procenta. V letech 2011 až 2018 by měl podíl obranných výdajů být v rozmezí 1,4 až dvě procenta HDP. Reforma by měla skončit do roku 2018. V armádě by mělo v konečné fázi sloužit 26 200 profesionálních vojáků, 8800 občanských zaměstnanců a 1800 čekatelů, kteří nejsou ve svých odbornostech po dobu přípravy a vzdělávání pro potřeby AČR využitelní.

Úkoly logistické podpory v roce 2007 představovaly a nadále budou představovat realizaci veškerých opatření směřujících k včasnému a komplexnímu zabezpečení vojsk.

Jak byly realizovány hlavní úkoly logistiky AČR v uplynulém roce?

V oblasti výstavby struktur do konce loňského roku byly splněny úkoly spojené s výstavbou střední dopravní rotý. Část této dopravní rotý je od 1. 1. 2008 vyčleněna do sil rychlé reakce NATO. Rovněž pokračovala výstavba velitelství dopravního praporu a týmu odborníků vojenské dopravy pro zabezpečení a řízení přeprav v prostoru činnosti spojeneckého uskupení a zahájená příprava velitelství dopravního praporu. V oblasti národní podpory bylo pokračováno v plnění úkolů výstavby modulů národních podpůrných prvků pro rotní, praporeční a brigádní úkolové uskupení. U uvedených prvků a jejich součástí došlo k certifikaci.

V roce 2007 byly logisticky podporovány jednotky AČR nasazené v zahraničních operacích KFOR, EUFOR, ISAF KAIA, ISAF PRT, AČR MNF-I. Ke zlepšení systému informací byl v oblasti provozu a výstavby informačního systému logistiky u vybraných jednotek v zahraničí KFOR a některých ostatních misí zabezpečen provoz ON LINE informačního systému logistiky. V roce 2008 bude vývoj ISL zaměřen do rozšíření a dopracování v současné době provozovaných konfiguračních položek software. U jednotek působících v operaci KFOR bylo v průběhu

roku zahájeno zásobování vlastními přepravními prostředky v rámci dopravně zásobovacího systému AČR.

Ve vojenské dopravě byl důraz položen do připravenosti jednotlivých prvků vojenské dopravy, rozvoje systémů informační podpory, zajišťování potřebné dopravní kapacity a zdrojů dopravních prostředků, do přípravy dopravní infrastrukturu ČR a její použití ve prospěch ozbrojených sil. Bylo pokračováno v aktivitách k prodloužení kontraktu SALIS na období 2009-2010 pro strategickou vzdušnou přepravu a cestou Athens Multinational Coordination Centre pro zabezpečení strategické námořní přepravy.

V oblasti provozu, údržby a oprav pozemní a letecké techniky na 1. a 2. úrovni byly pravidelně rozebírány důvody neprovozuschopnosti techniky a přijímána odpovídající opatření. Především byl větší důraz položen na plánování, realizaci a vyhodnocování předepsaných údržeb techniky. Meziopravní a meziúdržbové normy pozemní a letecké techniky byly dodržovány v závislosti na přidělených finančních prostředcích k provádění předepsaných údržeb a generálních oprav.

V oblasti outsourcingu bylo po provedení vyhodnocení realizace implementace pokračováno ve 2. etapě implementace s důrazem na zkvalitnění již zavedených outsourcovaných služeb a na jeho rozšiřování do dalších oblastí. Byl dopracován a schválen pilotní projekt „Reforma systému stravování a zásobování AČR potravinami“. V průběhu roku bylo rozšířeno stravování vojsk v místech stálé dislokace outsourcingem o šest stravovacích míst, na základě nově koncipované kupní smlouvy, zohledňující počty skutečně vydané stravy. Dále pokračovala příprava na rozšiřování outsourcingu v dalších oblastech v souladu se schválenými materiály. Jednalo se o oblast zabezpečení provozu a údržby nemovité infrastruktury, vystrojování, provoz silničních osobních vozidel, zabezpečování PHM, rozšíření zabezpečení vstupu a ostrahy objektů a nákup speciálních kurzů. Z důvodu podstatné změny zdrojového rámce rezortu MO se nepodařilo zahájit projekt „Outsourcingu vystrojování rezortu MO“ a veřejná zakázka na „Komplexní službu vystrojování rezortu MO formou outsourcingu“ byla zrušena.

V oblasti **výstrojní služby** bylo v roce 2007 pořizování vojenské výstroje prováděno centrálně. Rozsah pořizovaného materiálu ovlivnilo direktivně provedené snížení objemu finančních prostředků na nákup výstroje a nutnosti úhrady smluv uzavřených v roce 2006 finančními prostředky vyčleněných na rok 2007. V důsledku těchto okolností došlo ke snížení finančních prostředků na nákup výstroje o cca 40 %. Byla zahájena činnost střediska naturálního odívání ve Vyškově. Tím byly vytvořeny podmínky potřebné pro plné a kvalitní vystrojení nově přijatých vojáků z povolání AČR, vojáků z povolání vysílaných do zahraničních misí a účastníků kurzů v posádce Vyškov.

V oblasti **proviantní služby** u všech útvarů plnicích úkoly mimo stálou posádku a útvarů plnicích bojové úkoly byla zabezpečena ze stacionárních posádek soběstačnost v přípravě stravy. Byl ukončen vývoj nového mobilního prostředků pro přípravu stravy, polní kuchyně automobilní s typovým označením POKA 4, vojskové zkoušky jsou plánovány v letošním roce.

V oblasti zabezpečení pohonnými hmotami, mazivy a provozními hmotami byl hlavní důraz položen na vytvoření podmínek pro pokračování spolupráce při zásobování pohonnými hmotami prostřednictvím Správy státních hmotných rezerv. V souladu s poslední fází plnění cíle „Jednotné palivo na bojišti“, byla pořizována pouze technika s dieselovými a proudovými motory schopnými provozu na jednotné palivo F-34.

Zásadním omezením vycházejícím ze změněného zdrojového rámce reformy je snížení finančních prostředků určených k pořizování nové a reprodukci nevyhovující cisternové

techniky. Zejména v kategorii přepravníků PH v rámci plnění cíle „Vybavení k plnění paliva na taktickém stupni“. Nebyla pořízena žádná cisternová technika pohonných hmot. Současně používaná technika neodpovídá normám ADR a EU pro přepravu nebezpečných látek.

V oblasti výzbrojního a technického zabezpečení byl v minulém roce realizován nákup 2 ks dopravních letounů A-319 CJ a vyškoleny obsluhy k zabezpečení jejich provozu a zároveň byl ukončen provoz letounů TU-154. Z důvodu nedostatku finančních prostředků nebylo pořízeno odmrazovací zařízení k zabezpečení provozu letounů A-319 v zimních podmínkách.

V měsíci listopadu byly zahájeny vojenské zkoušky vozidla T-810 v rámci projektu „Pořízení ANS“ a byla dokončena 1. část obměny 114 ks automobilů osobních terénních vozidly LDR Military v provedení Hard Top.

Pokračovalo přezbrojení vybraných organizačních celků AČR prostředky kontejnerizace a manipulačními prostředky. V rámci projektu kontejnerizace bylo ukončeno pořizování vozidel TATRA MULTILIFT. Zakázka byla realizována v letech 2006 až 2007 a touto technikou byly přednostně vybaveny hlavní logistické a zdravotnické jednotky a zařízení.

V rámci investiční výstavby a rekonstrukce infrastruktury Ředitelství logistické a zdravotnické podpory byly realizovány akce v souladu s přidělenými finančními prostředky. Pokračovala 2. etapa výstavby Základny opravovaného majetku ve Štěpánově.

Zahájení 3. etapy bylo posunuto z důvodu podání námítky k výběrovému řízení na zhotovitele akce, která je v současné době řešena Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. V důsledku snižování zdrojového rámce byly v roce 2007 ze střednědobého plánu vyřazeny akce „Výstavba laboratoře ionizujícího záření“ a „Zkušebny tlakových lahví“. Z toho důvodu bylo rozhodnuto o prodloužení činnosti těchto pracovišť v místě současné dislokace.

Průběžně pokračovalo odstraňování starých ekologických zátěží s důrazem na perspektivní posádky (Kbely, Čáslav).

V průběhu roku 2007 byla plněna závěrečná fáze projektu „Ekologické likvidace munice“. Veškerá munice určená k likvidaci byla vyskladněna a v souladu s plánem zlikvidována k 30. 11. 2007.

V oblasti novelizace a tvorby právních předpisů a interních normativních aktů pokračoval proces aktualizace a tvorby předpisů a pomůcek podle aktuální potřeby. Důraz byl položen na materiální zabezpečení mobilizačních příprav ozbrojených sil ČR, na parky vojenské techniky a provozu v nich, na dopracování již zpracovaného návrhu majetkových potřeb MO pro řízení krizových stavů a jejich zajištění, na změny při zabezpečení přepravních požadavků vojsk AČR, úpravy v odborné způsobilosti pracovníků požární ochrany a novelizace RM0 v oblasti realizace radonového programu Ministerstva obrany.

Protipožární preventivní opatření a zvyšování odborné připravenosti všech pracovníků na úseku požární ochrany se dařilo dodržovat. V souladu s realizací reformy ozbrojených sil byla pozornost věnovaná hospodárnému nákupu a využívání stavebně ubytovacího a opevňovacího materiálu, vyčleněných stavebních objektů a zařízení posádek.

V oblasti vědy a výzkumu byla hlavní pozornost v roce 2007 zaměřena na zkvalitnění a zefektivnění systému logistické podpory na:

- ❑ optimalizaci zapojení národních logistických prvků do mnohonárodní logistiky při společných operacích, požadavky na rozšíření nebo změnu schopností, propojení logistického informačního systému se systémy NATO/EU,
- ❑ zabezpečení stravování pro různou úroveň nasazení jednotek a podle charakteru mise,

- ❑ požadavky na vhodnost rozložení zátěže na těle vojáka,
- ❑ novou koncepci polního ubytování vojsk pro různé varianty operací,
- ❑ optimalizaci dopravně zásobovacího systému s využitím ISL,
- ❑ prostředky pro vzdušnou přepravu v závěsu pod vrtulníky – možnosti a způsob přepravy, požadavky na legislativu, výcvik obsluh, návrh systémového uplatnění v AČR s ohledem na využití v misích AČR,
- ❑ distribuci paliva a modularitu prostředků pro doplňování paliva pozemním jednotkám v polních podmínkách,
- ❑ nové technologie oprav bojových poškození bez použití originálních ND,
- ❑ nové diagnostické prostředky k novým typům techniky, nové mobilní dílenské a vyprošťovací prostředky apod.

Jaké hlavní úkoly bude logistika AČR plnit v letošním roce?

V nadcházejícím období bude hlavní pozornost v oblasti logistické podpory zaměřena na plnění celé řady úkolů. Síly a prostředky logistiky pokračují ve výstavbě svých schopností. Hlavním úkolem ozbrojených sil nové podoby a jejich adekvátní logistiky je snaha o vytvoření soustavné, včasné, úplné a kvalitní podpory jednotek nasazovaných k plnění celého spektra úkolů veškerým potřebným materiálem a službami, jak v mírových, tak především v polních podmínkách. Cílem těchto snah je co nejširší pokrytí požadavků vznášejících podporovanými jednotkami, pokud možno v celém spektru potencionálně očekávatelných operací. V části národní podpory nasazených sil bude pokračováno v plnění úkolů výstavby modulů národních podpůrných prvků pro rotní, praporeční a brigádní úkolové uskupení a v zabezpečení připravenosti logistického prvku k podpoře EU BG, včetně operačních zásob.

Logistika musí být schopna efektivně kooperovat v rámci mnohonárodní logistické podpory při minimální úrovni podpory hostitelské země. Ve vyspělých armádách může být úspěšnější pouze ten, který dovede co nejrychleji a nejkvalitněji reagovat na stále náročnější potřeby a uspokojovat požadavky vojsk novým, vysoce kvalitním materiálem a širokým spektrem služeb.

Dlouhodobou tendencí do budoucna je rozvíjení integrované logistiky se vzrůstajícími požadavky na podporu vedení expedičních operací NATO. Pro zabezpečení plného spektra operací by logistika měla být všestranná, agilní, dostupná, mobilní, rychle rozvinutelná a přizpůsobená úkolu za minimální přítomnosti sil a prostředků. Logistika pro vedení budoucích operací musí mít vysokou připravenost s výdrží v operaci do 30 dnů (po rozvinutí zásobovacího systému samozřejmě déle), schopná zabezpečit příjezd a zasazení jednotek a musí být schopna samostatného působení nebo působení v rámci mnohonárodního společného úkolového uskupení (CJTF - Combined Joint Task Force). Logistické jednotky musí být přepraveny do prostoru současně s bojovými a musí být připraveny odpovídajícím způsobem. Úkoly logistické podpory budou o to složitější, že v některých případech se bude jednat o nasazení v podmínkách neexistující nebo omezené podpory hostitelskou zemí. Velmi naléhavou se stává nutnost sledovat materiál i na cestě do operace a v operaci samotné.

Proto se bude pokračovat ve vytváření předpokladů k vybudování komplexního systému realizace hospodářských opatření pro krizové stavy (HOPKS) v návaznosti na procesy plánování, alokaci zdrojů, rozpočtování a nabývání majetku a služeb. Je potřebné realizovat činnosti spojené se zabezpečením nezbytných dodávek vyžádaných na léta 2009-2010. Aktualizace požadavků na věcné prostředky a zpracování bilanci věcné a teritoriální zabezpečitelnosti.

V rámci plnění dalších úkolů bude důraz položen na:

- ❑ přípravu nové koncepce v rámci aktualizace systému outsourcingu, která bude zaměřena na optimalizaci využití civilních subjektů k zabezpečení vybraných logistických činností,
- ❑ realizaci procesu výstavby a rekonstrukce ZOM Štěpánov v návaznosti na přidělené finanční zdroje,
- ❑ uskutečnění první části nákupu vozidel T- 810V,
- ❑ ujednacení kontrolní činnosti v oblasti hospodaření s majetkem a vytvoření Úřadu kontroly hospodaření s majetkem v podřízenosti sekce logistiky M0.

V roce 2008 dojde na Univerzitě obrany v Brně ke sloučení dvou původně samostatných kateder katedry logistiky (K-104) a katedry materiálu a služeb (K-105). Transformací vznikne jedna katedra logistiky, která bude vyučovat logistiku ve třech studijních modulech (modul „Logistika“, modul „Logistika služeb“ a modul „Ekonomika vojenské dopravy“). Počínaje rokem 2007 je opět otevřeno civilní studium specializace „Logistika“.

Závěr

Stručný výčet některých předpokládaných úkolů v logistické podpoře AČR ukazuje na složitost procesu budování profesionální logistiky v rámci obou etap reformy ozbrojených sil ČR. V příspěvku absentuje nástin hlavních úkolů zdravotnické podpory v roce 2008.

Pro optimalizaci systému velení a řízení logistiky a organizačních struktur logistiky M0 bude k 1. 7. 2008 reorganizovaná sekce podpory M0 na sekci logistiky M0 a samostatný odbor vojenského zdravotnictví M0, který již nebude přímo řízen logistikou a bude přímo podřízen náčelníkovi generálního štábu. V roce 2009 bude dokončena výstavba výkonných prvků zdravotnické podpory s posílením jejich expedičního charakteru.

Zkušenosti z realizace úkolů v minulých letech nás přesvědčily o tom, že se umíme kvalitně vyrovnat s úkoly logistiky v AČR a překonávat všechna další úskalí složitého procesu.

Použité zdroje:

KREJCAR, L. *Vyhodnocení splnění úkolů v oblasti logistické podpory v roce 2007 a způsob plnění úkolů v roce 2008*. Metodický den ředitele SPod M0, Praha, 2008.

Mise IFOR nám otevřela oči a jednoznačně ukázala, že se musíme oprostít od budování a přípravy armády na válku minulou, a naopak vytvářet expediční jednotky určené pro plnění nových úkolů a nových výzev v době po skončení studené války.

Plk. gšt. Ing. Aleš Opata
Velitel odchází
A report 6/2008